

Regeringens proposition

1979/80: 14

om AB Asea-Atoms verksamhet

beslutad den 13 september 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLA ULLSTEN

CARL THAM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen skall bemyndigas att godkänna ett konsortialavtal mellan staten och ASEA om att det av parterna gemensamt ägda AB Asea-Atom skall kunna bedriva verksamhet även utanför det kärntekniska området. I propositionen läggs vidare fram förslag om medelsanvisning på tilläggsbudget I med anledning av att Asea-Atoms verksamhet enligt avtalet skall bedrivas även under år 1980. Till följd härav bör ytterligare 6 milj. kr. anvisas för Energiteknisk forskning och utveckling vid Studsvik Energiteknik AB.

INDUSTRIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-09-13

Närvarande: statsministern Ullsten, ordförande, och statsråden Sven Romanus, Mundebo, Wikström, Friggebo, Wirtén, Huss, Rodhe, Wahlberg, Hansson, Enlund, Lindahl, Winther, De Geer, Blix, Cars, Gabriel Romanus, Tham, Bondestam

Föredragande: statsrådet Tham

Proposition om AB Asea-Atoms verksamhet.

1 Inledning

I november 1968 träffade företrädare för staten och dåvarande Allmänna svenska elektriska aktiebolaget, numera ASEA AB, ett konsortialavtal om samarbete på reaktor- och bränsleområdet. Sedan riksdagen bemyndigat Kungl. Maj:ts att godkänna avtalet enligt vissa riktlinjer bl. a. i fråga om verksamhetens inriktning, har Kungl. Maj:t godkänt avtalet (prop. 1968: 169, SU 1968: 199, rskr 1968: 408).

Avtalet, som gäller till utgången av år 1979, innebär bl. a. att parterna skall samarbeta inom ramen för ett självständigt bolag, AB Asea-Atom. Asea-Atom, som har övertagit vissa tillverkningsresurser m. m., som tidigare fanns hos ASEA och hos dåvarande AB Atomenergi, numera Studsvik Energiteknik AB, skall enligt avtalet bedriva utveckling, tillverkning och försäljning av kärnreaktorer och reaktorbränsle.

Aktiekapitalet i Asea-Atom uppgår sedan år 1974 till 100 milj. kr. (prop. 1974: 1 bil. 15 s. 156, NU 1974: 26, rskr 1974: 198). Staten och ASEA äger lika stora delar. Bolaget har ca 1 200 anställda. En stor del av personalen är tekniskt högt kvalificerad.

1968 års konsortialavtal skulle i första hand gälla under åren 1969–1979. Om avtalet inte sades upp före den 31 december 1978, skulle det automatiskt förlängas intill utgången av år 1984.

Staten och ASEA beslöt i december 1978 att ömsesidigt säga upp det gällande avtalet för att möjliggöra förhandlingar om former och villkor för fortsatt samarbete.

2 Överenskommelse om fortsatt samarbete

Företrädare för staten och ASEA har i maj 1979 träffat ett konsortialavtal om fortsatt samarbete inom Asea-Atom efter utgången av år 1979. Avtalet innebär att Asea-Atom skall kunna bedriva verksamhet även utanför kärnkraftområdet. I förhållande till det tidigare avtalet har också vissa ändringar av avtalets uppsägningstid gjorts. I övrigt skall för samarbetet gälla vad som förut har överenskommit mellan parterna. Avtalet förutsätter ett slutligt godkännande av regeringen. Regeringen kommer enligt avtalet – under förutsättning att riksdagen fattar det beslut som behövs härfor – att slutligt godkänna avtalet.

Asea-Atoms verksamhet skall utanför kärnenergiområdet kunna omfatta även andra områden såsom fossileldade kraftverk, avsaltningsanläggningar och speciell processindustri. För beslut om sådan verksamhet utanför kärnenergiområdet skall bolagets styrelse vara enig.

Med ändring av nuvarande uppsägningsregler skall avtalet om Asea-Atoms verksamhet gälla t. o. m. den 31 december 1980 och därefter förlängas automatiskt med ett år i sänder under förutsättning att uppsägning inte sker senast sex månader före avtalstidens utgång.

3 Föredragandens överväganden

Avtalet mellan staten och ASEA om industriellt samarbete inom kärnenergiområdet slöts år 1968 mot bakgrund av bl. a. önskemål om att finna former för kommersiell exploatering inom ett område där den industriella verksamheten baseras på stora statliga utvecklingsinsatser. Verksamheten förutsågs både genom sin volym och genom utnyttjande av avancerad teknik komma att få stor industriell betydelse och en fördjupad samverkan mellan staten och industrin på detta område ansågs önskvärd.

Staten har även nu ett intresse av fortsatt industriellt samarbete inom ramen för Asea-Atom för att bl. a. tillgodose att svensk verksamhet och kompetens bibehålls inom olika delar av det kärntekniska området. Samtidigt måste konstateras att marknadssituationen för Asea-Atom motiverar att företaget får möjlighet att verka inom ett vidare område. Den kompetens som har byggts upp inom företaget bör kunna vara till stor nytta även i sådana sammanhang. Det nya avtal som nu har slutits mellan staten och ASEA tillgodoser på ett lämpligt sätt dessa önskemål. Regeringen bör därför inhämta riksdagens bemyndigande att slutligt godkänna avtalet i vad det innefattar en utvidgning av Asea-Atoms verksamhetsområde.

4 Anslagsfrågor för budgetåret 1979/80

F 15. Energiteknisk forskning och utveckling vid Studsvik Energiteknik AB.

På statsbudgeten för innevarande budgetår har under denna anslagsrubrik anvisats 6 milj. kr. för att bestrida kostnader för kollektiv energiteknisk forskning och utveckling vid Studsvik Energiteknik AB under andra halvåret 1979 (prop. 1978/79: 100 bil. 17 s. 192, NU 1978/79: 60, rskr 1978/79: 429). Sedan avtal nu har träffats om Asea-Atoms verksamhet för tiden intill 1980 års utgång bör medel beräknas under förevarande anslag även för första halvåret 1980. Jag beräknar medelsbehovet till 6 milj. kr.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att godkänna konsortialavtalet mellan staten och ASEA i vad det innefattar en utvidgning av AB Asea-Atoms verksamhetsområde.
2. till *Energiteknisk forskning och utveckling vid Studsvik Energiteknik AB* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 under fjortonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kr.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.